

เหือดคนตัวแม่

PROTEACEAE

Helicia excelsa (Roxb.) Blume

ไม้ต้น ไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 15 เมตร กิ่งเล็กเรียว เปลือก สีเทาอ่อนถึงเข้ม เรียบหรือหยาบ เปลือกในสีส้มอ่อน มีเม็ดละเอียดแน่น ใบ กว้าง 3.5-6 เซนติเมตร ยาว 10-18 เซนติเมตร (ยาวประมาณ 3 เท่าของความกว้าง) รูปขอบขนานแคบถึง ใบหอกกลับ ปลายแหลมหรือเรียวแหลมสั้น โคนแคบ มักมีพินหยาบปลายทู่ห่าง ๆ ทางปลายใบ ปลายกิ่งและยอดอ่อนมีขนสีสนิม ใบแก่คล้ายกระดาษหนัง ด้านบนสีเขียวเข้ม มีเส้นใบสีออกเหลืองอ่อน ใบแห้งสีเขียวอมเหลือง เกือบจะตัดทั้งสองด้าน เส้นกลางใบบนเล็กน้อยด้านบน ชัดด้านล่าง เส้นใบ 7-9 คู่ ห่างกัน ค่อนข้างตรงในส่วนล่าง โค้งและไปเชื่อมที่ขอบ บนเล็กน้อยทั้งสองด้าน เส้นใบย่อยเป็นร่างแหแน่น บนชัดทั้งสองด้าน ก้านใบยาว 0.8-1.3 เซนติเมตร เป็นปีกแคบใกล้ปลาย ดอกสีขาวถึงเหลืองอ่อนกลิ่นหอม เอียน ออกเป็นช่อคล้ายช่อกระจุก ยาว 7-15 เซนติเมตร ที่ง่ามใบบน ๆ หรือใกล้ปลายกิ่ง ช่อเดียวหรือ 2-3 ช่ออยู่ด้วยกันแกนกลางช่อเล็กเรียว (กว้าง 1-1.5 เซนติเมตร) ดอกแน่นใกล้โคนช่อ มีขนสีสนิมสั้นหรือสีน้ำตาลทองอย่างน้อยเมื่อยังอ่อน ก้านดอกยาว 2-4 เซนติเมตร เล็กเรียว มักอยู่เป็น คู่ แยกกันหรือเชื่อมกันที่ครึ่งล่าง มีขน กลีบรวมยาวประมาณ 8 มิลลิเมตร มีขนสีน้ำตาลทองด้านนอก ด้านในเกลี้ยง ต่อมคล้ายจานแยกกัน รังไข่มี ขนสีเงินหรือสีสนิมแน่น ก้านเกสรเมีย เล็กเรียว เกือบจะกลม ผล กว้าง 0.8-1.2 เซนติเมตร ยาว 1-1.5 เซนติเมตร ก้านผลยาว 0.8 เซนติเมตร สุกสีดำออกน้ำเงิน ทรงรี หรือรูปไข่เบี้ยว ปลายทู่ เกือบจะกลม

พบกระจายในป่าดิบที่ต่ำ สูงได้ถึง 300 เมตร ในภาคใต้ (ถึง 1,000 เมตร ในภาคอื่น ๆ) มักขึ้นใกล้น้ำ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี ระนอง ตรัง

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โซมอน. ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)